

MOTIE Toekomstbestendig zorgsysteem

Aan: De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 30 november, behandelende de VNG -en Kabinetsreactie op de moties van de ALV VNG d.d. 27 juni 2018

Onderwerp: Verantwoording over samenhangende moties sociaal domein (op basis Kabinetsreactie)

Constaterende.

- dat Nederland in zijn zorgstelsel (met de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg in het zorgdomein en de Jeugdwet, Wmo 2015 en Participatiewet in het sociale domein) een grote uitdaging heeft om de totale zorgkosten te beteugelen en dat te organiseren met behoud of verbetering van kwaliteit;
- dat gemeenten nu slechts een beperkt deel van het sociale zorgstelsel uitvoeren en financieel gezien het overgrote deel wordt betaald door zorgverzekeraars en uitgevoerd door ziekenhuizen, zorgkantoren etc;
- dat er met de extramuralisering van de zorg een kentering gaande is, waardoor cliënten vanuit zware zorg verschuiven naar ambulante, lichtere zorgarrangementen;
- dat ook ontwikkelingen als de nieuwe GGZ (DNG), en de oplopende wachtlijsten in de GGZ leiden tot een groter beroep op inzet vanuit het sociale domein, waarmee kosten in het medische zorgdomein worden bespaard of uitgesteld;
- dat de effecten van deze kentering al zichtbaar zijn: vanuit de ZvW en Wlz betaalde zorguitgaven stijgen nu minder hard dan BBP en de trend liet zien;
- dat cliënten met een toegenomen zorgvraag de stap van de vertrouwde gemeentelijke zorgvoorzieningen (met integrale kwaliteit) naar zwaardere, intramurale zorg te lang uitstellen (zorgval) vanwege de beperkingen in de toegankelijkheid van die zwaardere zorg, waardoor te vaak sprake is van onnodige crisissituaties;
- dat in hoofdlijnenakkoorden verdere substitutie wordt beoogd en dat gemeenten hierin nog onvoldoende zeggenschap hebben over de voorwaarden en sturingsmogelijkheden;
- dat de ingezette beweging van de decentralisaties wordt doorgezet met 'De juiste zorg op de juiste plek';
- dat gemeenten zowel wettelijk verplicht zijn een sluitende begroting op te leveren als ook een wettelijke zorgplicht hebben, waardoor de tekorten sociaal domein ten koste gaan van noodzakelijke investeringen op alle domeinen (gemeentebreed);
- dat de reacties vanuit de VNG en het kabinet op de moties verdere aanknopingspunten bieden voor structurele afspraken in het sociaal domein.

Overwegende:

- dat als de totale zorguitgaven in het sociale en zorgdomein blijven stijgen in het huidige tempo ons sociale zorgstelsel onbetaalbaar wordt;
- dat met de decentralisaties in het sociale domein een deel antwoord is gegeven op het dichtbij en passend ondersteunen van burgers enerzijds en het organiseren van de betaalbaarheid van het brede stelsel van zorg en ondersteuning anderzijds;
- dat het sociaal domein een hefboom kan zijn om de noodzakelijke beweging van 'de juiste zorg op de juiste plek' verder door te zetten.

Draagt het VNG bestuur op om:

- binnen het kabinet meer aandacht te vragen voor het bredere perspectief van de totale zorgkosten en de effecten van maatregelen in het zorgdomein op het sociale domein en andersom;
- in gesprek te gaan met alle bewindspersonen die vanuit hun portefeuille een rol hebben in het verhelderen en aanpakken van de systeemproblematiek in het gehele zorgstelsel, zodat de totale zorglasten en volumes (ook in het sociale domein) beter te beheersen zijn en het sociale domein gecompenseerd wordt voor de mate waarin zij het vangnet is voor vervanging of uitstel van de medische zorg;
- samen met het kabinet te kijken hoe de afhankelijkheden, sturingsmogelijkheden en schakels binnen de brede sociale domein opgave (waaronder o.a. wmo/jeugdwet enerzijds en Wlz/ZvW anderzijds) beter in beeld gebracht en benut kunnen worden. Dit om de zorgkosten in Nederland beheersbaar te houden en de toegankelijkheid en kwaliteit van de zorg te verbeteren of ten minste te borgen;
- (met) het kabinet te onderzoeken hoe het sociaal domein een hefboom kan zijn om de noodzakelijke beweging van 'de juiste op de zorg juiste plek' verder door te zetten.

Mede ingediend door de gemeenten:

- Aalburg
- Almelo
- Almere
- Alkmaar
- Alphen a/d Rijn
- Arnhem
- Amersfoort
- Breda
- Delft
- Den Helder
- Emmen
- Enschede
- Eindhoven
- Epe
- Gouda
- Gulpen-Wittem
- Haarlem
- Haarlemmermeer
- Hengelo
- Helmond
- Heumen
- Hillegom
- Hof van Twente
- Kaag en Braassem
- Katwijk
- Leeuwarden
- Leiden
- Leiderdorp
- Lisse

- Lochem
- Losser
- Maastricht
- Nieuwkoop
- Noordwijk
- Noordwijkerhout
- Oegstgeest
- Oldambt
- Oldenzaal
- Roosendaal
- 's Hertogenbosch
- Teylingen
- Tilburg
- Venlo
- Veendam
- Veenendaal
- Vught
- Waterland
- Werkendam
- Wijchen
- Woudrichem
- Zaanstad
- Zoetermeer
- Zoeterwoude
- Zwolle

Groningen, 27 november 2018,

Burgemeester en Wethouders van Groningen, namens deze:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', with a horizontal line underneath.

Peter den Oudsten (Burgemeester)

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', with a large circular flourish at the beginning.

Peter Teesink (Gemeentesecretaris)